

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมนักเรียนนั้นถือได้ว่า มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายของมหาวิทยาลัยในอันที่จะทำให้นักศึกษา เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ เป็นผู้ใหญ่ที่มีความพร้อมสำหรับสังคม สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนที่กล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่นำเสนอข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีของกิจกรรมนักเรียน โดยได้แบ่ง เนื้อหาออกเป็น 8 ส่วน ดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
2. ปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบายของงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
3. โครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
4. ประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
5. การเงินและงบประมาณของงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
6. อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษา
7. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

กิจกรรมนิสิตนักศึกษา (Student Activities) มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น กิจกรรมนอกห้องเรียน กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น แต่มีความหมายรวมกันว่าเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเหมือนปฏิบัติการที่จะสำรวจความสนใจ ความสามารถของตนเอง ส่งเสริมลักษณะนิสัย ทักษะและทัศนคติ (นาฏเจลิยว สุมาวงศ์ 2501 : ๕)

ความหมายของกิจกรรมนิสิตศึกษานั้น มีนักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 130) กล่าวว่า กิจกรรมนิสิตนักศึกษา หมายถึงกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนานิสิตศึกษาด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมดังกล่าวเป็นไปโดยความสมัครใจและไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนน

ในวิชาหนึ่งวิชาใด

สมพงษ์ ประทุมทอง (2515 : 35-36) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา เป็นสิ่งที่จัดขึ้นนอกเหนือจากหลักสูตร จัดขึ้นเพื่อทุกคนในสถาบัน จัดขึ้นเพื่อประโยชน์และคุณค่าทางสังคม สิ่งที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมจะได้ทั้งความรู้ ความคิด ความเข้าใจในห้องเรียนและสิ่งที่ได้จากคำร่าจะเป็น เฉพาะความรู้แค่ประสบการณ์อย่างนั้นจะได้จากการร่วมกิจกรรม

ธนู แสงศักดิ์ (2513 : 42) กล่าวว่ากิจกรรมนักศึกษามีหมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียนตามปกติ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ต่าง ๆ ทั้งที่สืบเนื่องกับหลักสูตรและไม่สืบเนื่อง แต่สถานศึกษามีจุดมุ่งหมายในการจัด เพื่อจะให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน โดยสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา

แมคเคลอ (McClure 1971: 494-500) กล่าวถึงกิจกรรมนักศึกษาว่าหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักศึกษาในขณะที่อยู่ในสถาบันการศึกษาในฐานะนักศึกษา

เฟรดเดอริก (Frederick 1959: 51-52) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาว่าครอบคลุมถึงกิจกรรมทั้งหลายในสถานศึกษาซึ่งนักศึกษามีความสมัครใจในการ เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้ต้อง เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษายอมรับและสนับสนุน โดยมีอาจารย์และผู้บริหารดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้ เป็นไปตาม เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่ นักศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดและการ เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ไม่มีผลในการนับ เป็นหน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะช่วยให้นักศึกษาเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

จาไมอัส (Jamias 1969: 228) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาว่าหมายถึง การจัดองค์การ เพื่อเตรียม เปิดโอกาสในการ เสริมประสบการณ์พิเศษสร้างความสัมพันธ์ขั้นมูลฐาน และเป็นที่พักผ่อนประชาธิปไตย ซึ่งนักศึกษาจะได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงการ เป็นนักประชาธิปไตยที่ดีในอนาคต เป็นการสร้างนิสัยที่ดี คุณค่า ทศนคติที่น่าสรร เสริญคุณคดียุคที่ถูกต้องอัน เป็นการสร้าง ประชากรที่ดีมีคุณค่าให้แก่สังคมต่อไป

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good 1970: 12) กล่าวว่ากิจกรรมนักศึกษา เป็นโปรแกรมการจัดดำเนินงานซึ่งนัก เรียนนักศึกษาหรือสถาบันทางการศึกษาจัดทำขึ้นมีจุดมุ่งหมาย

เพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ให้โอกาส ความสนใจ ความสามารถ เป็นการศึกษา
ที่ไม่มีการให้หน่วยกิต และต้องจัดหาเงินเพื่อดำเนินการและอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบัน

สรุปได้ว่า กิจกรรมนิสิตนักศึกษาหมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา
นิสิตนักศึกษา โดยลักษณะของกิจกรรมต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถาบัน ในการดำเนินงาน
จัดกิจกรรมนั้น นิสิตนักศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการเองโดยความสมัครใจและมีผู้บริหาร อาจารย์และ
บุคลากรของสถาบันให้คำแนะนำปรึกษาและคอยกำกับดูแลให้อยู่ในขอบข่ายของสถาบัน

จากความหมายของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในเบื้องต้น จะพบว่างานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
เป็นศูนย์กลางในกระบวนการอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษาแต่ละคนให้ เป็นคนที่สมบูรณ์
(Williamson: อ้างถึงในสำเนา ขจรศิลป์ 2524: 2) ซึ่งทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาจะต้องอยู่ใน
สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทักษะ ค่านิยม การตัดสินใจ
การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อการพูด การกระทำของตนเอง สามารถดำรงตนเป็นที่ยอมรับ
รับนับถือ รักใคร่และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างได้ผลสำเร็จอีกด้วย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ
อยุธยา 2528: 130)

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาที่นอกเหนือไป
จากการ เรียนในชั้น เรียนหรือห้องปฏิบัติการทดลอง การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาเปรียบ
เสมือนการฝึกปฏิบัติการในสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ (วชิรญา บัวศรี 2528: 77) โดย
กิจกรรมจะช่วย เสริมสร้างบุคลิกภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งฝึกการ เป็นผู้นำ รู้จักการ
ใช้สิทธิ์ และแสดงความคิดเห็นต่อชุมชน (ไพฑูริย์ สินลาวัณย์ 2510: 342) ดังนั้นสถาบัน-
อุดมศึกษาจะต้องมีภารกิจในการจัดประสบการณ์ด้านกิจกรรมให้เอื้อต่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษา

จะ เห็นได้ว่ากิจกรรมนักศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการมีพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา เป็น
ส่วนที่จะกระตุ้นให้นักศึกษา รู้จักปรับตัว เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ เพราะ
โลกของกิจกรรมนั้น เป็นรูปแบบของชีวิตจริงที่ถูกจำลองมาให้ นิสิตนักศึกษาได้ เข้ามาค้นคว้าแสวงหา
ประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่ง เมื่อ เขาออกไปสู่สังคมก็จะ เป็นการง่าย เข้าสำหรับการใช้ชีวิตต่อไปใน
อนาคต

ปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบายของงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ปรัชญาของงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบต่องานด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษาได้มีกรอบในการจัดทำแผนงานกิจกรรม สถาบันจึงควรที่จะได้กำหนดแนวปรัชญาเพื่อใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน เกี่ยวกับเรื่องนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 134-135) ได้กำหนดปรัชญาของงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

1. งานกิจกรรมช่วยให้นิสิตนักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้แต่ละคนสามารถพัฒนาการเรียน วิชาการ สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ ภูมิภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. งานกิจกรรมช่วยเหลือและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความแตกต่างด้านการเมือง
3. การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถเสนอความคิดเห็น แสดงตน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกัน พัฒนาความเป็นผู้นำ เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่นิสิตนักศึกษา รู้จักการอยู่การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักฝึกหัดการทำงานอย่างมีระบบและฝึกความคิด ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
4. การอำนวยความสะดวกในด้านการจัดและดำเนินการกิจกรรมนิสิตนักศึกษา โดยการ
 - 4.1 จัดหาสถานที่ เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรมที่สำคัญสำหรับประชุมและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการพิมพ์ การโรเนียว การจัดทำป้ายประกาศต่าง ๆ หรือหนังสือพิมพ์
 - 4.2 ประสานงานกับภาควิชาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในสถาบัน เพื่อสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น หน่วยงานรักษาความปลอดภัย ค่ายรางวัลหรือจรรยาเพื่อช่วยให้งานต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างราบรื่นเรียบร้อยมีอุปสรรคน้อยลง
 - 4.3 จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมหรืออาจารย์แนะแนวที่มีประสบการณ์ด้านงานกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือให้แนวความคิดหรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรมให้สามารถจัดได้อย่าง

เหมาะสมน่าชื่นชมและ เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

5. การพัฒนาให้นิสิตมีความ เป็นไทย รู้จักภาคภูมิใจในความเป็นเอกราชของชาติ
ชื่นชมศิลปวัฒนธรรม ระเบียบประเพณี คนครี นาฏศิลป์ไทย

6. การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดีงาม
สอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมของคนไทยและ เป็นบุคคลที่มีประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม

7. งานกิจกรรมช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตัว เข้ากับสภาพการเรียนการสอน
และเป็นทางออก หากเกิดข้อขัดข้องใจในการศึกษาก็สามารถใช้กิจกรรม เป็น เครื่องผ่อนคลาย
ความ เครียดจากการศึกษาเล่าเรียน

สำหรับ เรื่องของปรัชญาทางค่านิยมนี้มีข้อคิดเห็นอยู่หลายอย่าง จำเป็นต้อง
พิจารณาว่ากิจกรรมนั้นขึ้นอยู่กับอะไร เช่น ปรัชญาของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาสัมพันธ์กับปรัชญา
การศึกษาเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าการศึกษามุ่งที่จะให้นิสิตได้รับประสบการณ์ เพื่อ เสริมให้ เขา
ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นกิจกรรมก็จะ เน้นให้ เขาเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เตรียมให้ เขา
ได้มีชีวิตอยู่ในสังคมซึ่งเป็นประชาธิปไตย มีสิทธิ เสรีภาพพอสมควร ไม่ได้คิดถึงแต่ตนเอง แต่คิด
ถึงส่วนรวมด้วย (วชิรญา บัวศรี อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2528: 47) ซึ่ง
วิจิตร ศรีสอาน (2529: 1-6) ได้กล่าวสนับสนุนว่า ปรัชญาของงานกิจกรรมนักศึกษาอันที่จริง
เป็นส่วนหนึ่งของปรัชญาการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นเอง และโดยเฉพาะในส่วนที่ เกี่ยวกับการ
ผลิตและการพัฒนาบัณฑิต ซึ่งเป็นภารกิจหลักประการแรก และประการสำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา
ไม่ว่าจะ เป็นของรัฐหรือของเอกชนต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งต้องการผลิต
บัณฑิตให้มีคุณลักษณะ เช่นไร เพื่อนำไปสู่กิจกรรมนักศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตและพัฒนาบัณฑิต

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

เนื่องจากกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนานิสิตนักศึกษา
ดังนั้นทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความ
สำคัญดังกล่าว จึงได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนงานค่านิยมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก และ
ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์

อันดีงามของชาติ

3. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีเหตุประโยชน์ร่วมกันและเผยแพร่บริการวิชาการ

แก่สังคม

4. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในด้านวิชาการ ประสบการณ์วิชาชีพแก่นิสิต

นักศึกษา

5. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิตนักศึกษา
6. เพื่อส่งเสริมพละนาถายและพัฒนานาถายภาพ
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย (อาทร ชน เห็นชอบ 2527 : 3)

นอกจากนั้นสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ คล้ายคลึงกัน แต่อาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันไป ซึ่งวิทยาลัย เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 132) ได้รวบรวมวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพ
2. เพื่อพัฒนาความสามารถในความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อทำให้นิสิตนักศึกษามีความสนใจกว้างขวางขึ้น
4. เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบ
5. เพื่อฝึกหัดให้ปกครองตนเอง
6. เพื่อฝึกความคิดและการตัดสินใจ
7. เพื่อพัฒนาสติปัญญา
8. เพื่อให้รักศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย
9. เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
10. เพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ในด้านอาชีพในอนาคต
11. เพื่อให้รู้จักทักษะทางสังคม
12. เพื่อให้รู้จักการเสียสละและทำงานให้ส่วนรวม
13. เพื่อให้พัฒนาลักษณะนิสัยและความคิดที่ดี

14. เพื่อให้มีความสามัคคี
15. เพื่อให้พัฒนาความกตัญญูต่อสถาบัน

สำหรับนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การอุดมศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของ
กิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

วชิรญา บัวศรี (2528: 77) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้
คือ

1. เพื่อฝึกนิสิตนักศึกษาให้มีความ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
2. เพื่อฝึกการทำงาน เป็นทีมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ฝึกวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีการยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น ยอมรับมติของกลุ่มมาลา
4. เพื่อสร้างบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนาในตัวเองที่จะได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิต
5. เพื่อฝึกทักษะในการทำกิจกรรมที่คนมีความชอบหรือมีความถนัด
6. พัฒนาทัศนคติ ค่านิยมที่ดี เหมาะสม อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

สำเนาวั ขจรศิลป์ (2525: 1) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตว่า

1. เพื่อช่วยพัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์
2. เพื่อช่วยให้นิสิตใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสใช้พลังทั้งทางร่างกายและความคิด เพื่อทำประโยชน์ต่อ

ตนเองและสังคม

4. เพื่อก่อให้เกิดความ เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างนิสิตกับอาจารย์และสถาบัน
5. เพื่อช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบัน

แมคคาวน์ (McKown 1952: 12-18) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

นักศึกษา ไว้คือ

1. เพื่อส่งเสริมความ เจริญของการศึกษาให้ เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละคน
2. เพื่อ เป็นการ เตรียมตัวนักศึกษา สำหรับชีวิตที่กระตือรือร้นตามหลักประชาธิปไตย
3. เพื่อ เพิ่มพูนความมีระเบียบวินัยในคน เองให้แก่ักศึกษา
4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักทำงานร่วมกันได้อย่างดีในสังคม

5. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
6. เพื่อส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักปฏิบัติตนตามกฎระเบียบวินัยที่ดี
8. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถพิเศษของนักศึกษาแต่ละคน

พราคคาส (Prakash 1969 : 113) ได้กล่าวสรุปวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ 2 ประการคือ

1. เพื่อพัฒนาวิภาวะและการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของบุคคล
2. เพื่อส่งเสริมความรู้สึกรับผิดชอบให้สูงขึ้นและ เป็นพลเมืองดีที่มีประโยชน์ในอนาคต

ดังนั้นวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษานั้นจึง เน้นที่การทำให้นิสิตนักศึกษา เป็นผู้ที่มีความพร้อมและความสามารถในการประกอบอาชีพ และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีบุคลิกภาพที่เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดีของสังคมด้วย

นโยบายของงานกิจกรรมนักศึกษา

สำหรับทางด้านแนวนโยบายในการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษานั้น ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวนโยบายไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนิน โครงการด้านบำเพ็ญประโยชน์ในรูปแบบที่มีลักษณะผสมผสาน โดยมุ่งเน้นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในชนบททั้งในด้านการศึกษากิจการสาธารณสุขและการเกษตร ซึ่งรูปแบบนี้จะสอดคล้องและสนองนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ได้ระบุว่า "ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร การบำเพ็ญประโยชน์คือสังคมและให้สามารถพัฒนาตนเองรวมทั้งให้เข้ากับสังคมได้"

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาได้ดำเนินกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม เพื่อฟื้นฟูและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ ส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทย รวมทั้งมุ่งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาด้วย

3. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬา ดังนี้

- 3.1 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์กีฬาเพื่อนันทนาการให้กับนิสิตนักศึกษาทุกมหาวิทยาลัยและสถาบัน

3.2 สนับสนุนงบประมาณสมทบ สำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดเป็นประจำมีละ 1 ครั้ง

3.3 สนับสนุนการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยอาเซียนและกีฬาสถาบันนานาชาติ ซึ่งมีการขอตั้งงบประมาณในส่วนนี้ค้างหากจากงบประมาณ ส่งเสริมกิจกรรมปกติที่ทบวงมหาวิทยาลัย ได้รับ (อาทร ชนเห็นชอบ 2527: 6-8)

ส่วนนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่ส่วนราชการอื่นและผู้บริหารระดับกำหนดนโยบายได้เสนอไว้มีดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2525: 130) ได้กำหนดนโยบายในการสนับสนุนกิจกรรมนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ไว้ดังนี้ "ข้อ 7 สนับสนุนให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรมและการบำเพ็ญประโยชน์คือส่วนรวมตามแนวนโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนแห่งชาติ"

เปรม ติณสูลานนท์ (2524: 3) กล่าวถึงนโยบายของทางราชการในการสนับสนุนกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ว่า "รัฐบาลมุ่งส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 ด้านคือ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมและการบำเพ็ญประโยชน์โดย เน้นหนักในเรื่องการอาสาพัฒนาชนบท"

จากแนวนโยบายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า นโยบายในการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา จะเน้นไปที่กิจกรรม 3 ประเภทคือ กิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านบำเพ็ญประโยชน์ โดยมุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ สำหรับมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนานิสิตนักศึกษาโดยตรง จำเป็นต้องกำหนดนโยบายในเรื่องนี้อย่างชัดเจนให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสถาบันและเตรียมความพร้อมในกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้บริหารสถาบันจะต้องกำหนดนโยบายสนับสนุนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาโดยรูปแบบต่าง ๆ นอกเหนือจากที่นโยบายของรัฐบาลและทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดแล้ว เช่น รับกิจกรรมบางส่วนมาร่วมหรือประสาน เป็นงานเดียวกันของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจทำได้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น โอกาสวันพระราชทานปริญญาบัตร อาจให้นิสิตนักศึกษาจัดนิทรรศการแสดงผลงานนิสิตนักศึกษา เพื่อให้ครอบครัวของบัณฑิตใหม่ได้เห็นผลงานของนิสิตนักศึกษามีปัจจุบันไปด้วย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2530: 125-127)

โครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ความมุ่งหมายหลักของการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ก็คือ การจัดระเบียบและระบบของงาน ของคนและของทรัพยากรต่าง ๆ ที่อยู่ในหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความลัมพันธ์และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะแบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษาและโครงสร้างการบริหารงานองค์การนักศึกษา ซึ่งทั้ง 2 ระบบนี้จะทำงานประสานกันภายในขอบข่ายและระเบียบข้อบังคับที่สถาบันกำหนดไว้

โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา

ในยุคแห่งความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน โครงสร้างการบริหารงานและการจัดองค์การกิจการนิสิตได้ยึดหลักการที่สมาคมองค์การ เป็นศูนย์กลาง (Developmentally Focused Organization) ซึ่ง ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 80-84) กล่าวว่า เป็นรูปแบบที่เหมาะสมและให้ประโยชน์แก่นิสิตมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องด้วยรูปแบบดังกล่าวยึดหลักการดังนี้ (1) เป็นการจัดระบบย่อยที่ชี้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการฝึกฝนจนมีคุณภาพเหมาะสมที่จะทำงานร่วมกับนิสิตทุกประเภท หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นรูปแบบที่จะให้นิสิตได้เกิดความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ทั้งในด้านการศึกษา อารมณ์ สังคม ส่วนตัวและอาชีพตลอดจนมีความรับผิดชอบในฐานะเป็นพลเมืองดีในสังคมไทย (2) ยึดหลักการกระจายอำนาจมีรูปแบบการประสานงาน และเป็นประชาธิปไตย ดังนั้นจึงมีการกระจายอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการไปตามระบบย่อยในระดับต่าง ๆ ทั่วไปทั้งระบบ (3) ยึดหลักมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อประสานงานกับนิสิตมีการให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และให้ความไว้วางใจให้นิสิต (4) ยึดหลักที่ว่ามหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมเป็นแหล่งของการเรียนรู้ ดังนั้นบริการนิสิตจึงเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต เป็นผู้ทำหน้าที่สอน นิสิตผู้มาขอรับบริการก็คือผู้เรียน

สำหรับการจัดองค์การโดยยึดหลักการที่สมาคมองค์การ เป็นศูนย์กลางนี้ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิองค์การ (Organization Chart) ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างการบริหารงานแบบพัฒนาองค์กร เป็นศูนย์กลาง

จากแผนภูมิที่ 1 โครงสร้างแบบนี้มีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตเป็นผู้รับผิดชอบกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยทั้งหมด โดยรับมอบจากอธิการบดีมาดำเนินการแทนตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตควบคุมดูแลอนุสาสก์ฝ่ายบริการนิสิต (Dean of Student Services) อนุสาสก์ฝ่ายสวัสดิการนิสิต (Dean of Student Security) และอนุสาสก์ฝ่ายพัฒนานิสิต (Dean of Student Development) นอกจากนี้อาจมีอนุกรรมการต่าง ๆ เช่น อนุกรรมการว่าด้วยชมรม อนุกรรมการว่าด้วยหลักสูตร เป็นต้น และอนุสาสก์แต่ละฝ่ายจะกระจายความรับผิดชอบและอำนาจวินิจฉัยสั่งการไปยังผู้อำนวยการโครงการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ของแต่ละฝ่าย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากร
นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ของ จีรวัดน์ วีรังกร (อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
2528 : 39-44) เพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยในประเทศไทย และได้นำมาพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานให้เอื้อต่อ
การดำเนินงานและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โครงสร้างการบริหารงานนี้ได้ปรับปรุง
โดยยึดหลักการบริหารงานแบบกระจายอำนาจมากขึ้น คำนึงถึงการเติบโตของบุคลากรในหน้าที่
การทำงาน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรทางหนึ่งด้วย ตลอดจนการพิจารณาเพิ่มประเภท
ของงาน เพื่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มากขึ้น

สำหรับการจัดโครงสร้างการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาแบบนี้ สามารถแสดง
เป็นแผนภูมิองค์การ (Organization Chart) ได้ดังนี้

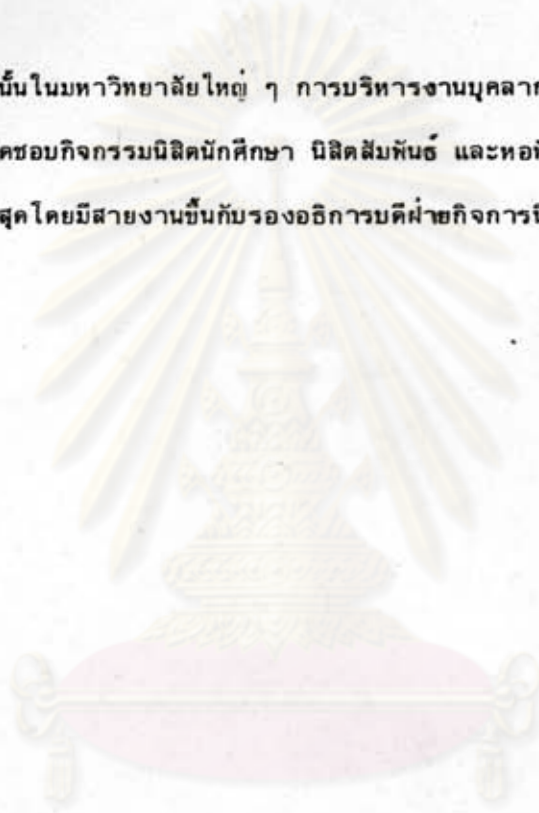
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานบุคลากรผลิตนักศึกษา

จากแผนภูมิที่ 2 โครงสร้างแบบนี้มีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา เป็นผู้ดูแล
รับผิดชอบแทนอธิการบดี และมีหัวหน้ากองกิจการนิสิตนักศึกษาดูแลรับผิดชอบอีกครั้งหนึ่ง และมี
ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้ากองทำหน้าที่วางแผนนโยบายการดำเนินงานและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานใน
แต่ละฝ่าย เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินงาน และจัดงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันไว้
ในฝ่ายเดียวกัน

นอกจากนั้นในมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ การบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในด้านชีวิต
นิสิตนักศึกษาซึ่งรับผิดชอบกิจกรรมนิสิตนักศึกษา นิสิตสัมพันธ์ และหอพักจะมีคณบดีนิสิตนักศึกษา
เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดโดยมีสายงานขึ้นกับรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา (ดูแผนภูมิที่ 3)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

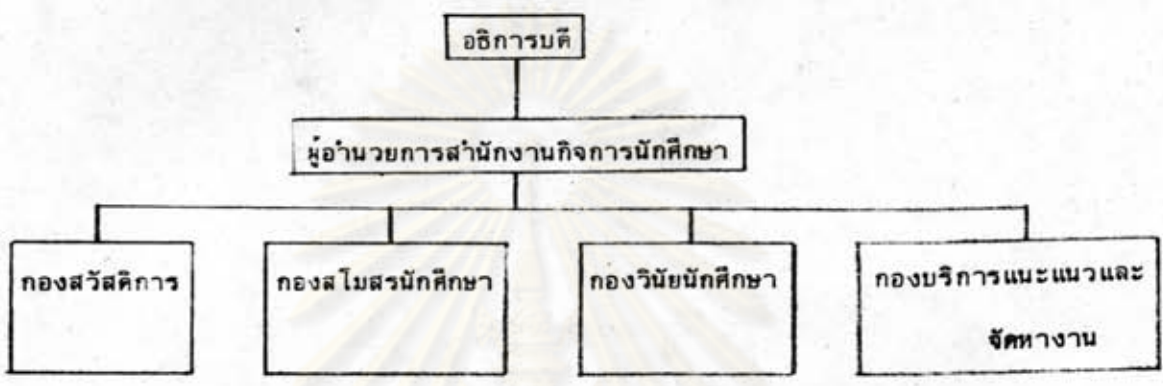
แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา

(Tripp, Philip A. อ้างใน วัลลภา เทพัสติน ณ อยุธยา 2528: 79)

นอกจากนี้ได้มีผู้เสนอโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษาไว้อีกลักษณะหนึ่ง
ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา

จากแผนภูมิที่ 4 โครงสร้างแบบนี้มีผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษาเป็นผู้กำกับ
ดูแลแทนอธิการบดี โดยฝ่ายนี้มีหน่วยงานย่อยมีฐานะเป็นกอง (เมธี แยมกลีกร 2529: 1-2)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างการบริหารงานองค์การนักศึกษา

รูปแบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมีลักษณะพิเศษที่เปิดโอกาสให้บุคคลฝ่ายต่าง ๆ ในสถาบันมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ดังนั้นนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสถาบันจึงได้รับสิทธิในการที่จะมีส่วนร่วมบริหารงานของสถาบันด้วย โดยลักษณะดังกล่าวนี้ องค์การบริหารของนักศึกษาจึง เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ เป็นตัวแทนของนักศึกษาและทำหน้าที่ เป็นศูนย์กลางในการประสานงานของนักศึกษาทั้งฝ่ายต่าง ๆ ของสถาบัน สมิต (Smith 1951: 524-525) ได้ทำการศึกษาและสรุปบทบาทหน้าที่ขององค์การนักศึกษาไว้ดังนี้

1. องค์การนักศึกษา ถือว่าเป็นการฝึกความเป็นพลเมืองของสังคม มีการฝึกเรื่องสิทธิและหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม
2. องค์การนักศึกษา จะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนให้นักศึกษาได้มีการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ
3. องค์การนักศึกษาช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมู่คณะของนักศึกษา
4. องค์การนักศึกษาช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมู่คณะของนักศึกษา
5. องค์การนักศึกษา เป็นการฝึกรูปแบบของการบริหารงานแก่นักศึกษา

สำหรับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528: 84) ได้ศึกษาองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยน่านยัง พบว่าองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยน่านยังตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษามหาวิทยาลัย ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม และการทำงานร่วมกันของนักศึกษา ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมทางด้านวิชาการ และนันทนาการที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจของนักศึกษา ตลอดจนจัดกิจกรรมที่ให้สวัสดิการแก่นักศึกษาด้วย

ในการจัดตั้งองค์กรของนักศึกษามหาวิทยาลัยน่านจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและความเหมาะสมในแต่ละแห่ง ซึ่งส่วนใหญ่องค์กรของนักศึกษามหาวิทยาลัยน่านจะประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ฝ่ายที่ทำหน้าที่บริหารงาน เรียกว่า องค์การนักศึกษาหรือสโมสรนักศึกษาและฝ่ายที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงาน เรียกว่า สภานักศึกษา

องค์การหรือสโมสรนักศึกษาจะทำหน้าที่ในการบริหารงานด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยวางแผนจัดทำโครงการกิจกรรม ดำเนินการ ประสานงานควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา (จำรูญ ณ ระนอง 2531: 2)

ในการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาจะต้องอยู่ภายในกรอบของระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยเรื่อง องค์การหรือสโมสรนักศึกษาและเกี่ยวกับการได้มาของคณะกรรมการองค์การหรือสโมสรนักศึกษาจะได้มาจากการเลือกตั้งของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยผู้สมัครเข้ารับ การเลือกตั้งจะเป็นกลุ่มของนักศึกษาที่รวมตัวกัน อาจเรียกเป็นกลุ่มหรือเป็นพรรคก็ได้และมันนโยบาย ที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้วจะทำหน้าที่ในการบริหารงาน กิจกรรมนักศึกษามีกำหนดควาระ 1 ปีการศึกษา

สำหรับสภานักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร เป็นตัวแทนของสมาชิกทั้งมวลในการที่จะรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความต้องการและปัญหาของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อที่จะหาช่องทางในการแก้ปัญหาในอันที่จะนำมาซึ่งความถูกต้องและเป็นธรรม งานหลักของสภาคือการรักษาสัตยาต กฎ เกณฑ์ หรือข้อตกลงต่าง ๆ เกี่ยวกับนักศึกษา สภาจะทำหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ สมาชิกของ สภาจะต้องมีความเข้าใจและติดต่อกับประสานงานกัน พยายามกระจายงานให้มีลักษณะและขบวนการ แบบประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจของนักศึกษาส่วนใหญ่ และเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ สภานักศึกษา ซึ่งทำหน้าที่เสมือนฝ่ายนิติบัญญัติพอจะสรุปได้ดังนี้คือ

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบในนโยบายและงบประมาณขององค์การหรือสโมสรนักศึกษา
2. ควบคุมดูแลการดำเนินงานและตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการองค์การ หรือสโมสรนักศึกษา
3. พิจารณาแก้ไขและรับรองระเบียบข้อบังคับของสโมสรนักศึกษา
4. ประสานงานระหว่างสโมสรนักศึกษากับนักศึกษา และพิทักษ์ผลประโยชน์ของนักศึกษา
5. ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การหรือสโมสรนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ สิ่งที่ควรแก้ไข เปลี่ยนแปลง

คณะกรรมการของสภานักศึกษาประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของนักศึกษา โดยทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละสถาบันกำหนดในการเลือกตั้ง ซึ่งจากบทบาทของสภานักศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นว่าสภานักศึกษาเป็นองค์การหนึ่งที่จำลององค์การในสังคมระดับชาติ เพื่อฝึกฝนแนวทางประชาธิปไตยและใช้ทักษะในการปกครองอัน เป็นการสร้างคุณภาพของพล เมืองให้กับ ประเทศชาติอีกด้วย

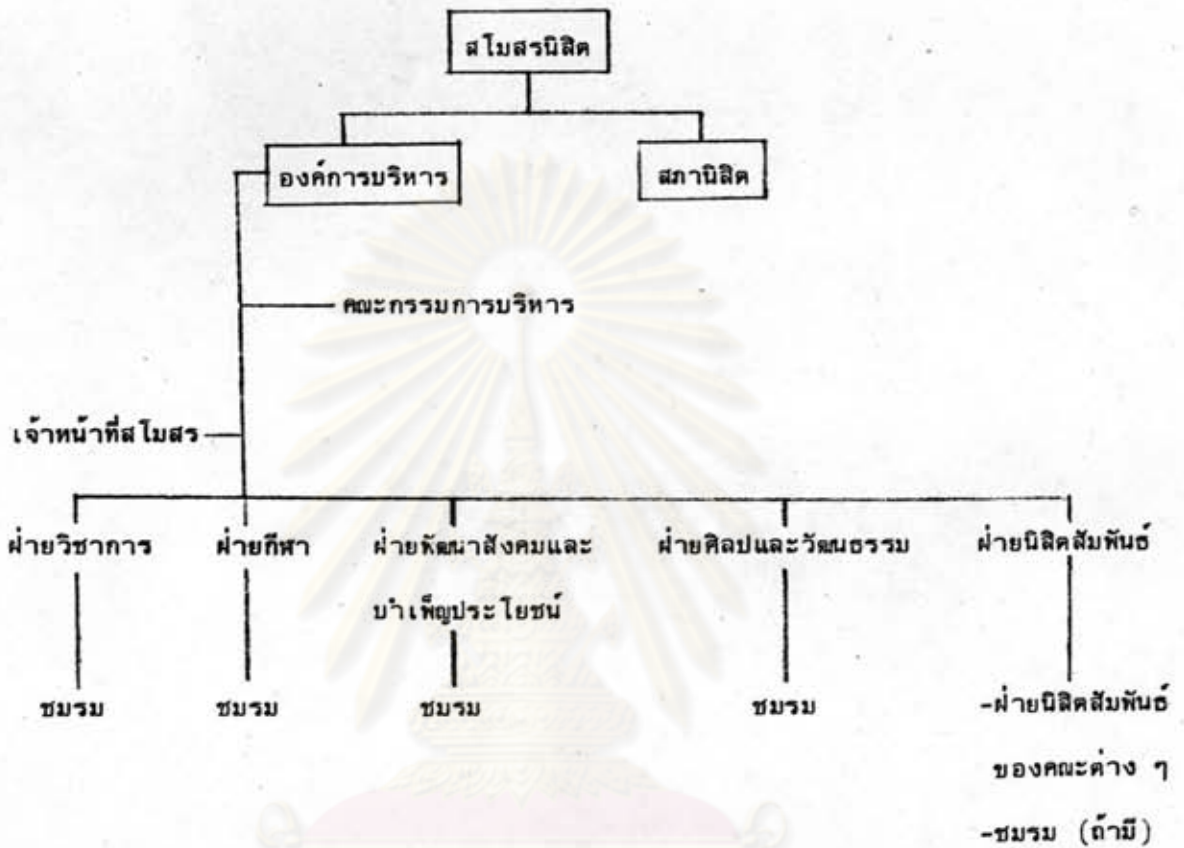
การบริหารงานองค์การศึกษานั้นกระทำได้หลายรูปแบบแล้วแต่ความเหมาะสมและความต้องการของนิสิตและสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ รูปแบบการบริหารอาจจะแตกต่างกันมาตั้งแต่ นิสิตนักศึกษารวมกลุ่มกันดำเนินการบางอย่างไม่ เป็นทางการจนกระทั่งรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นองค์การ นิสิตนักศึกษาที่มีรื่องบังคับและระเบียบกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จากผลสรุปในการสัมมนา ผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อเดือนกันยายน 2521 ได้มีข้อสรุปเกี่ยวกับ รูปแบบขององค์การนิสิตนักศึกษาไว้ 2 รูปแบบคือ

1. แบบองค์การ ซึ่งอาจจัดได้ 2 แบบคือ
 - แบบมีกรรมการบริหารกับสภา
 - แบบมีกรรมการบริหาร สภาและตุลาการ
2. แบบสโมสร ซึ่งมีแค่กรรมการบริหารเพียงส่วนเดียว

ผู้ที่เข้าร่วมสัมมนาครั้งนี้ได้สรุปรูปแบบขององค์การที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานว่า แบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากการจัดรูปแบบขององค์การ เป็นแบบองค์การนิสิตศึกษานั้นสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แล้วเป็นอันมาก นอกจากนี้การบริหารแบบองค์การ เป็นรูปแบบที่มหาวิทยาลัยไม่อาจเข้าไปติดตามหรือยับยั้งการ คัดลิจใจในการกระทำกิจกรรมของนักศึกษาที่นอกขอบเขตได้ แต่อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมประชุม ได้เสนอแนะว่า หากสถานการณ์ได้คลี่คลายไปในทางที่ดีกว่านี้ การจัดรูปแบบขององค์การของ นักศึกษาก็อาจเปลี่ยนแปลงเป็นแบบองค์การนิสิตนักศึกษาได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522: 93)

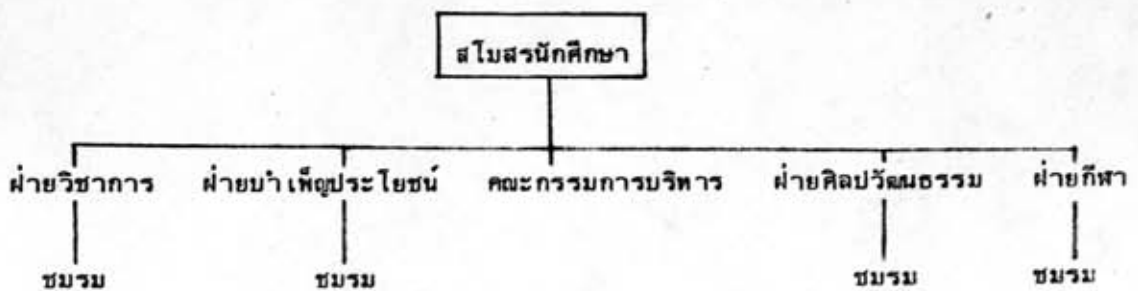
ในปัจจุบันองค์การนิสิตศึกษามีอยู่ทั้ง 2 รูปแบบ ดังเช่นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีรูปแบบการบริหารแบบองค์การเรียกกันว่า สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งกรรมการบริหาร ออกเป็น 2 ส่วน คือ องค์การบริหารสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสภานิสิต ตามแผนภูมิ โครงสร้างที่แสดงไว้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างการบริหารงานสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับโครงสร้างการบริหารงานองค์กรนิสิตนักศึกษาแบบสโมสรนักศึกษานั้น ก็มีในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จะมีสโมสรนักศึกษาทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงาน โดยผ่านฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละฝ่ายจะทำหน้าที่ประสานงานและติดตามผลงานของชมรมต่าง ๆ ในแต่ละฝ่าย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 6 ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 โครงสร้างการบริหารงานสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากทัศนะต่าง ๆ ในเบื้องต้น หอสรุปได้ว่าองค์การ สโมสร และสถานศึกษานั้น เป็นรูปแบบขององค์กรในการบริหารงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา จัดเป็นศูนย์กลางให้นิสิตนักศึกษา ได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการปกครองตนเองต่อฝ่ายบริหารงานของ มหาวิทยาลัย ซึ่งจะ เป็นแนวทางการพัฒนาวิถีในการดำเนินชีวิตของนิสิตนักศึกษาต่อไป

ประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ในการจัดประเภทของกิจกรรมนิสิตศึกษานั้น จะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในด้าน การพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยมีประเภทของกิจกรรมตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย (2524: 90-92) ได้จัดสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3 ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ 4 ประเภท คือ

1. กีฬา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสเรียนรู้ เช่นกีฬาเพื่อ สุขภาพอนามัย ปกป้องความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬาและสร้างสรรค์ให้เกิดความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ
2. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้มีการ เรียนรู้และสนับสนุน ให้มีการเผยแพร่ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทยและส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะ อื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อวัฒนธรรมและประเพณีไทย
3. บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม มีจิตสำนึกในการเสียสละเพื่อสังคมส่วนรวมโดยการ เรียนรู้ ประสบการณ์และการใช้ความรู้ทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
4. ส่งเสริมวิชาชีพและความสามารถพิเศษ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ เสริมความรู้ ทักษะ และความสามารถพิเศษของนิสิตนักศึกษา

สำหรับในส่วนที่แบ่งเป็นรูปแบบตามการพัฒนานิสิตศึกษามีดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาการปกครองตนเอง ได้แก่ องค์การบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา สโมสรนักศึกษา สถานิสิตนักศึกษา กิจกรรมเหล่านี้ฝึกให้นิสิตนักศึกษารู้จักทำงานร่วมกัน ฝึกตัดสินใจและรับผิดชอบงานต่าง ๆ โดยฝึกวิธีการตามระบอบประชาธิปไตย

2. กิจกรรมพัฒนาสติปัญญาได้แก่กิจกรรมชมรมวิชาการต่าง ๆ ชมรมวิทยาศาสตร์ ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมภาษาไทย ชมรมไคววาทิ ชมรมรัฐศาสตร์ ชมรมเศรษฐศาสตร์ ฯลฯ ชมรมวิชาการเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาที่นิสิตนักศึกษาสังกัดอยู่

3. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม ได้แก่กิจกรรมที่มุ่งพัฒนามรรยาทและระเบียบ ประเพณีในการอยู่ร่วมกันในสังคม การเข้าสมาคม เช่น ชมรมกอล์ฟ ชมรมสุภาพบุรุษ ชมรมพัฒนาบุคลิกภาพ ปัจจุบันกิจกรรมนิสิตนักศึกษาประเภทนี้ไม่ค่อยจะมี

4. กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและความพร้อม เหยียดได้แก่ ชมรมกีฬาต่าง ๆ เช่น ชมรมรักบี้ ชมรมบาสเกตบอล ชมรมฟุตบอล ฯลฯ

5. กิจกรรมพัฒนาความเสียสละเพื่อสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งฝึกหัดให้นิสิตนักศึกษา มีความตระหนักในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมหรือประเทศ เช่น ชมรมบริจาคโลหิต ค่ายอาสาพัฒนา ชมรมพิทักษ์ธรรมชาติ ชมรมผู้บริโภคนิยม

6. กิจกรรมพัฒนาศีลธรรมได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษาให้ มีความประพฤติและจริยาวัตรตรงตาม เป็นที่ประสงค์แก่สังคม ได้แก่ ชมรมพุทธศาสตร์ ชมรมสมาธิ

7. กิจกรรมพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม ใ้ภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติ สนับสนุนให้มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมนาฏศิลป์ ชมรมวรรณศิลป์ ชมรมศิลปะ ชมรมข่าวเหนือ ชมรมทักษิณ ชมรมเอกลักษณ์ไทย

8. กิจกรรมสันตนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาว่างพักผ่อน หรือทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมทัศนศึกษา ชมรมสะสมแสตมป์ ชมรมต่างประเทศ

9. กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมที่เตรียมนิสิตนักศึกษาไปสู่อาชีพในอนาคต เช่น ชมรมนักธุรกิจ ชมรมครูวิทยาศาสตร์ ชมรมนักประชาสัมพันธ์

10. กิจกรรมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาเกิดความสนใจทางการเมือง เพื่อการเข้าไปสู่พรรคการเมืองในอนาคต มหาวิทยาลัยในต่างประเทศอาจ มีชมรมการเมืองของแต่ละพรรคอยู่ในมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้ปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองตั้งแต่ยังเยาว์ และเมื่อโตขึ้นจะได้มีความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการเมืองมากขึ้น

ส่วนกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่ได้จัดแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมนั้น มีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมทางด้านส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร เช่น การปาฐกถา การอภิปราย การได้วาที เป็นต้น
2. กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง เช่น การแสดงละคร เป็นต้น
3. กิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ เช่น งานรื่นเริง เต้นรำ การจัดทัศนศึกษา เป็นต้น
4. กิจกรรมด้านกีฬาและดนตรี
5. กิจกรรมด้านวิชาการ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น
6. กิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น การช่วยเหลือชุมชน การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ เป็นต้น
7. กิจกรรมที่เป็นโครงการระหว่างสถาบันหรือสถานศึกษา
8. กิจกรรมที่เป็นโครงการช่วยเหลือพิเศษต่าง ๆ (Prakash 1969: 113)

โดยสรุปแล้ว การจัดประเภทของกิจกรรมนิสิตศึกษานั้นจะแบ่งไปตามวัตถุประสงค์ รูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษาและลักษณะของกิจกรรม สำหรับทางด้านมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยจะแบ่งประเภทของกิจกรรมโดยยึดแนวทางที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้คือ ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านบำเพ็ญประโยชน์

การเงินและงบประมาณของงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

กล่าวได้ว่า ในการบริหารงานและดำเนินงานกิจกรรมนิสิตศึกษานั้น ระบบการเงินและงบประมาณเป็นปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่ง ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกำหนด ขอบข่ายและวิธีการในการจัดระบบการเงินและงบประมาณให้สอดคล้องและเอื้อต่อการดำเนินงาน ซึ่งเรื่องที่สมควรพิจารณาเป็นพิเศษได้แก่ ระบบการได้มาของการเงินและงบประมาณเป็นประการที่หนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องของการบริหารงานการเงินและงบประมาณ

ระบบการได้มาของการเงินและงบประมาณ

กิจกรรมนักศึกษาทั้งหมดมีจุดรวมอยู่ที่นักศึกษาและการเงิน เป็นสำคัญ เงินทุนต่าง ๆ เหล่านี้อาจมาจากเงินที่มีอยู่เดิมและจากการบริจาค วิธีการนี้ยังคงใช้ปฏิบัติกันอยู่ แต่โดยปกติขอ-
ข่างานของกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องอาศัยทรัพยากรด้านการเงินมาสนับสนุน เงินทุนส่วนหนึ่งที่ใช้
ในการจัดกิจกรรมได้มาจากเงินทุนของรัฐบาล ซึ่งเป็นรายได้ประจำและที่เก็บจากนักศึกษาใน
กรณีที่ตั้งสถาบัน เป็นผู้เก็บ เงินนั้นจะไม่เพียงพอใช้จ่าย รัฐบาลจึงต้องให้ความช่วยเหลือเสมอ
(Deignton: 497)

สำหรับประเภทของเงินที่ใช้จ่ายในกิจกรรมนิสิตนักศึกษาตามทัศนคติของ แมคควอนน์
(Harry C. Mckown 1949 : 31) ได้สรุปไว้เป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. เงินเก็บจากนิสิตนักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมคือ เงินที่องค์การนักศึกษาเรียกเก็บ
จากนักศึกษาเป็นค่าบำรุงองค์การนักศึกษา
2. เงินที่มีผู้บริจาคให้ คือเงินที่มีผู้บริจาคให้แก่องค์การนักศึกษาสำหรับใช้จ่ายใน
องค์การตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
3. เงินค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ คือเงินที่เก็บจากนิสิตนักศึกษาเป็นค่า
ธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ เช่น ค่าสมัครสมาชิกชมรม
4. การจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อหาทุน คือเงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมพิเศษขององค์การ
นักศึกษา เช่น จัดแสดงดนตรีการกุศล ออกจำหน่ายผลงานของสมาชิกในองค์การ
5. เงินอุดหนุนจากรัฐ เป็นเงินงบประมาณ คือ เงินงบประมาณที่รัฐบาลสนับสนุนการจัด
กิจกรรมนักศึกษา เช่น ค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันระบบการบริหารการเงินและ
งบประมาณ

ส่วนการได้มาของงบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย
มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน เช่น ระบบการได้มาของงบประมาณด้านกิจกรรมศึกษามหาวิทยาลัย-
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำหนดไว้ดังนี้

1. เงินค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา เก็บจากนักศึกษาทุกคน เป็นรายปี
2. เงินที่มหาวิทยาลัยสนับสนุน โดยจัด เป็น เงินงบประมาณรายได้สมทบให้แก่

กิจกรรมนักศึกษา

3. เงินที่ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุน โดยจะได้รับ เมื่อจัดทำโครงการ เสนอผ่านฝ่ายกิจการนักศึกษาแล้วผ่านมหาวิทยาลัย เสนอทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณา

4. เงินที่มีผู้บริจาคให้องค์การนักศึกษา อาทิ เช่น มูลนิธิบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ซึ่งมีการบริจาคเป็นครั้งคราว

5. เงินรายได้ที่คณะกรรมการองค์การบริหารองค์การนักศึกษามาได้ เช่น จากการเปิดร้านขายอาหารว่างหรือจากการจัดทำสมุดหรือส.ค.ส.ขายแก่สมาชิก

สำหรับระบบการเงินกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชกำหนดไว้ดังนี้

1. เงินค่าบำรุงชมรมจากสมาชิก

2. เงินบริจาคจากสมาชิกโดยปราศจากเงื่อนไข

และในส่วนของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย งบประมาณด้านกิจกรรมนักศึกษาที่เป็นรายได้ของสโมสรนักศึกษาได้แก่ เงินอุดหนุนจากทางมหาวิทยาลัย เงินค่าบำรุงสโมสรที่เก็บจากนักศึกษาและเงินรายได้อื่น ๆ (วิทยาลัยพ่ายพ 2522: 5) นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยเอกชนยังได้รับ เงินงบประมาณสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับกิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์ และ เงินสนับสนุนจากกรมการศาสนา เกี่ยวกับกิจกรรมของชมรมพุทธศาสตร์

ในด้านการบริหารการเงินของชุมนุมต่าง ๆ นั้น พิศิทธิ์ บริบูรณ์สุข (2522: 22-23) ก็ได้แบ่งแยกการบริหารไว้ 2 วิธีดังนี้

1. แบบบริหารเงินจากศูนย์กลางคือ มีสมุห์บัญชี ทำหน้าที่รับฝากเงินและจ่ายเงินมีบัญชีรับฝากเงินไว้เป็นหลักฐาน เหนือผู้ที่มีหน้าที่ทำบัญชีการเงิน เก็บหลักฐานการส่งฝากเงิน และถอนเงินจากสมุห์บัญชีและรายงานให้สมาชิกทราบ มีคณะกรรมการการเงิน เป็นผู้จัดคนโยบายการเงิน เช่น จัดทำงบประมาณ นิเทศการใช้เงิน และให้ความเห็นชอบการใช้จ่ายเงินของชุมนุมต่าง ๆ

2. แบบบริหารเงินกระจายศูนย์กลางไปสู่แต่ละชุมนุม ชุมชนควบคุมเงินเอง โดยมีเหนือผู้เป็นรักษาเงิน และไม่ว่าชุมนุมจะใช้วิธีใดก็ตาม หัวหน้าสถาบันจะต้องรับทราบและรับผิดชอบเสมอ

สำหรับการจัดสรรการเงินเบิกจ่าย และการควบคุมการเงินและงบประมาณด้านกิจกรรมนิสิต นักศึกษาจะมีความแตกต่างกันในแต่ละสถาบัน เช่น ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะถูกควบคุมโดยระเบียบการเงินของทางราชการ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะมีการจัดการ เป็นเอกเทศของแต่ละสถาบัน แต่จะต้องอยู่ในกรอบที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นว่าการใช้จ่ายเงินในกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาจะมีการควบคุมโดยสถาบันการศึกษานั้นรวมอยู่ด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา เฟรดเดอริก (Frederic 1959: 184-185) ได้กล่าวถึงการควบคุมโดยสถาบันมีอยู่ 3 วิธีคือ ควบคุมโดยสำนักงานบริหารของสถาบันการศึกษา ควบคุมโดยคณะอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมโดยธนาคารของสถาบันการศึกษา

ดังนั้นจะเห็นว่าระบบการเงินและงบประมาณด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษาของแต่ละสถาบัน จะมีส่วนคล้ายคลึงกันในด้านรายได้มาของงบประมาณ ส่วนระบบการบริหารจะมีส่วนปลีกย่อยที่แตกต่างกันออกไปบ้างตามสภาพและลักษณะของสถาบัน

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดและดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยคือ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งในที่นี้หมายถึงอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เช่น สโมสรนักศึกษาและชมรมกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาทางด้านกิจกรรมนี้จะมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญดังนี้

1. รักษาระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
2. ช่วยพัฒนากลุ่มที่ตนรับผิดชอบ
3. ดูแลสาระของกิจกรรมที่ตนเองเป็นที่ปรึกษา
4. พัฒนากิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายและลักษณะนิสิตนักศึกษา (วัลลภา

เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2528: 139-140)

จากผลการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 1 ของทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 7-9 กันยายน 2521 ในส่วนที่เกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา สรุปได้ว่า หน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาคือ รับผิดชอบและดำเนินการตามนโยบายของสถาบัน ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตนเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมทั่วไปส่งเสริมสนับสนุนและ

เข้าร่วมกิจกรรม เป็นผู้ประสานงานระหว่างนิสิตกับหน่วยงานอื่น ๆ ควบคุมดูแลความเรียบร้อยของกิจกรรมและ เสนอแนะให้ความเห็นชอบแก่คณะกรรมการฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน (ทบทวนมหาวิทยาลัย: 2521: 50)

ทางด้านลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษาในทัศนะของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528: 140-141) กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาสมควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เข้าใจลักษณะนิสิตนักศึกษา ธรรมชาติของกลุ่ม การตัดสินใจธรรมชาติของวัยรุ่น และท่าทีของนิสิตนักศึกษาในสถานนั้น ๆ
2. มีความรู้เรื่องกิจกรรม หลักการจัดกิจกรรม ความสำคัญของกิจกรรมตลอดจนมีความรู้เรื่องของชมรมนั้นดีพอสมควร
3. รู้เทคนิคการแนะแนวทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
4. มีบุคลิกภาพดี สามารถทำให้นิสิตนักศึกษารู้สึกอยากเข้าใกล้ อยากปรึกษา และมีความ เชื่อถือศรัทธา
5. มีธรรมชาติในวาจาดี สามารถใช้วาจาที่สุภาพ สื่อสาร เข้าใจ และกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาอยากทำงานด้วย
6. มีเวลาเพียงพอที่จะ เข้าร่วมกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาจัด เข้าร่วมประชุม หรือให้เวลาในการให้คำปรึกษา
7. รู้จักเสียสละทั้งกำลังกายกำลังใจกำลังทรัพย์และกำลังความคิด
8. มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีในความประพฤติ การปฏิบัติ
9. เข้มแข็ง เด็ด เดี่ยวมี เหตุผลน่า เชื่อถือและการตัดสินใจดี
10. มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้ากับคนต่างวัยได้
11. มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

นอกจากนั้น พิศิทธิย์ บริบูรณ์สุข (2522: 22-23) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาชุมชนกิจกรรมดังนี้ คือ มีความเป็นมิตร ทำงานร่วมกับอาจารย์และนักศึกษาได้ดี เป็นที่เคารพนับถือของอาจารย์และนักศึกษา สามารถช่วยเหลือและให้คำแนะนำ รૂนโยบายของสถาบันในเรื่องกิจกรรม เสริมหลักสูตร มีมนุษยสัมพันธ์ และทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีและจากการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่สมบูรณ์ของนิล (William F. Neil 1968: 3-4) ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทมากที่สุด มีความสำคัญในการที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์การนักศึกษา เป็นไปในแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมจึงควร เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น สนใจในกิจกรรม เสียสละทั้งเวลาและกำลังงาน ตระหนักเสมอว่ากิจกรรมขององค์การนักศึกษาสามารถส่งเสริมประสบการณ์ทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง เป็นผู้มีความรู้ในสาขาที่ตน เป็นที่ปรึกษาชุมชน สนใจในตัวนักศึกษา และเป็นนักประสานงานที่ดีด้วย

ดังนั้นจะพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตศึกษานั้นมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะทางด้านสติปัญญา ความรับผิดชอบและความเป็นผู้นำ นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการให้คำแนะนำปรึกษาและดูแลการดำเนินงานของนิสิต-นักศึกษาให้ เป็นไปคตาม เป้าหมายและขอบข่ายของสถาบัน ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักการที่สำคัญและระเบียบของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา รวมทั้งจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับนิสิตนักศึกษาให้ เป็นอย่างดีด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามักจะพบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ดังคำกล่าวของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวไว้ในพิธีเปิดการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3 ว่างานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เป็นงานที่ทั้งยุ่งและยาก ไม่ค่อยจะมีใครอยากทำ ผู้ที่มีความสำนึกถูกต้อง มีจิตใจอุทิศตน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอย่างแท้จริงเท่านั้น จึงจะยอมเหน็ดเหนื่อยเพื่องานนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2524: 4) และจากการที่ได้มีผู้ทำการศึกษาและวิจัย เกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาหลายกรณี ทำให้พบประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารไม่ค่อยสนใจและไม่สนับสนุนเท่าที่ควร ถึงแม้จะมีนโยบายให้การส่งเสริมแต่ไม่ค่อยสนับสนุนในทางปฏิบัติ

2. นิสิตนักศึกษาบางกลุ่มมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดกิจกรรม จึงไม่สนับสนุนไม่ให้ความร่วมมือและไม่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
3. ขาดการประสานงานทั้งภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก
4. ในการจัดวางแผนโครงการ ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง
5. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เช่น วัสดุสำนักงาน อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์ดนตรี เป็นต้น
6. สถาบันไม่แน่ใจในวิถีทางประชาธิปไตย ขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของนักศึกษาในการวางแผน การตัดสินใจและความรับผิดชอบ
7. การประเมินผลไม่เหมาะสมและไม่นำผลการประเมินผลมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา
8. อาจารย์และนักศึกษขาดประสบการณ์และความรู้ในกาจัดกิจกรรมนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าใจบทบาทของคณคห ขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน
9. ขาดแคลนงบประมาณ สถานที่ ภาวระเบียบ สถาบันไม่เอื้ออำนวย ขาดความเข้าใจบทบาทและจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมระหว่างผู้บริหารและนักศึกษา
10. กิจกรรมของชมรมต่าง ๆ มักจะคล้ายคลึงกันและบางครั้งมีความซ้ำซ้อนไม่มีการร่วมมือและประสานงานกัน
11. บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
12. ลักษณะของกิจกรรมมีลักษณะห่วยเหี้ย เน้นค่านันทนาการ ขาดเอกภาพและขาดการประสานงานที่ดี
13. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมนิสิตศึกษารวมทั้งการประชาสัมพันธ์โครงการกิจกรรมต่าง ๆ ให้ทราบโดยทั่วกันด้วย (ชูชีพ ทูตประ เเสรี 2523: 184; ทมวงมหาวิทยาลัย 2524: 72, 2526: 124; นพพร พาณิชสุข 2524: 14; ประดับ นิลหงงา 2525: ไม่ปรากฏเลขที่; วัลลภา เทพัสติน ๘ อยุตยา 2529: 100-104; วิภา วิสเพ็ญ 2518: 135; สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ 2525: 58)

จากประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา หอสรุปได้ว่า

1. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่องานด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เท่าที่ควร
2. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความรู้และประสบการณ์และมีจำนวนไม่เพียงพอ
3. อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือ เท่าที่ควร
4. คณะกรรมการนักศึกษาขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เช่น การวางแผนการ

ประสานงานและการประเมินผล

5. นิสิตส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญ จึงไม่ให้ความร่วมมือ
6. บุคลากรในฝ่ายกิจกรรมมีจำนวนไม่เพียงพอ
7. มหาวิทยาลัยขาดสถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมาสนับสนุนอย่างพอเพียง

ประวัติของมหาวิทยาลัย เอกชนในประเทศไทย

ก่อนที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย เอกชนในประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นควร เสนอประวัติความเป็นมา ซึ่งได้รวบรวมมาจากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ เพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยพายัพ

นับเป็นมหาวิทยาลัย เอกชนแห่งแรกของประเทศไทย ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นวิทยาลัย เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2517 และได้รับอนุญาตเปลี่ยนแปลงประเภทเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2527 เป็นมหาวิทยาลัย เอกชนที่จัดดำเนินการโดยสภาคริสตจักรในประเทศไทย (มหาวิทยาลัยพายัพ 2527: 1-8) เพื่อส่งเสริมและให้บริการด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา อีกระดับหนึ่งแก่ประชาชนชาวไทย ระยะเริ่มแรกนโยบายของรัฐบาลยังไม่เปิดโอกาสให้เอกชน เข้ามามีส่วนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยคริสเตียนจึงไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ทั้ง ๆ ที่สถานที่บุคลากรและทุนดำเนินการได้เตรียมพร้อมไว้แล้ว

ต่อมาจำนวนของผู้ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีมากขึ้น และรัฐไม่สามารถสนองความต้องการได้พอเพียง จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัย เอกชนขึ้นในปี พ.ศ. 2512 เปิดโอกาสให้เอกชนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้

สภาคริสตจักรในประเทศไทย จึงได้ริ่ฟื้นความคิดที่จะตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นมาอีก ครั้งหนึ่ง โดยขั้นแรกจะยกฐานะของสถาบันการศึกษาเดิมสองแห่ง คือโรงเรียนพยาบาล-ผดุงครรภ์และอนามัยแมคคอร์มิค (ก่อตั้ง พ.ศ. 2466) และโรงเรียนพระคริสตธรรมแมคกิลวารี (ก่อตั้ง พ.ศ. 2431) ขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่รัฐบาลจะรับรองมาตรฐานการศึกษาได้ ดังนั้น การดำเนินการจัดตั้ง "วิทยาลัยพายัพ" จึงเริ่มขึ้น โดยมีลำดับความเป็นมาพอสังเขปดังนี้

8 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 ผู้อำนวยกาของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยแมคคอร์มิค (อาจารย์บุญชวน เจริญประไพ) ร่วมกับผู้อำนวยกาโรงเรียนพระคริสตธรรมแมคกิลวารี (ดร.จอห์น แฮมลิน) และผู้อำนวยกากองการศึกษาของสภาคริสตจักร (ดร.คอนริด คิงส์ฮิลล์) ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาของคริสตจักรอีกหลายคน ได้ประชุมมีมติเห็นสมควรให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนและได้เสนอต่อสภาคริสตจักรในประเทศไทย

16 ตุลาคม พ.ศ. 2513 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้พิจารณาเห็นชอบและมีมติแต่งตั้ง "คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนของสภาคริสตจักรในประเทศไทย" โดยมี ดร.จอห์น แฮมลิน เป็นประธานกรรมการคนแรก หลังจากนั้นหนึ่งปี ร.ค.ท.แก้ว เนตคโยธิน เป็นประธานกรรมการแทนจนกระทั่งได้รับอนุมัติจัดตั้งวิทยาลัยพายัพ

16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนฯ ได้ตระเตรียมรายละเอียดของหลักสูตรและระเบียบเกี่ยวกับวิทยาลัยทุกอย่าง และได้มีมติตั้งชื่อวิทยาลัยเอกชนใหม่นี้ว่า "วิทยาลัยพายัพ" ดังนั้น วันที่ 16 กุมภาพันธ์ จึงถือเป็นวันสถาปนาวิทยาลัยและมีการเฉลิมฉลองทุก ๆ ปี จนถึงปัจจุบันนี้

25 กันยายน พ.ศ. 2515 คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนฯ ได้ยื่นขออนุมัติจัดตั้ง "วิทยาลัยพายัพ" ต่อคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ภายหลังจากนั้นไม่นาน คณะปฏิวัติได้ประกาศให้หน่วยงานของวิทยาลัยเอกชนไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

21 มีนาคม พ.ศ. 2517 กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยพายัพ ได้รวมใช้เวลาดำเนินการขอจัดตั้งทั้งสิ้น 3 ปี 8 เดือน 13 วัน

10 มิถุนายน พ.ศ. 2517 วิทยาลัยพายัพเปิดสอนเป็นครั้งแรก 8 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คุรุศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา-ศาสนา สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา การบริหารงานบุคคล และอนุปริญาพยาบาลและอนามัย มีนักศึกษาเริ่มแรก จำนวน 201 คน

มาจาก 15 จังหวัด

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพหุคนแรก คือ นายแพทย์พิพัฒน์ ครังรัฐพิทย์ และมีอาจารย์ ร.ค.ท.แก้ว เมตตโยธิน เป็นประธานกรรมการผู้อำนวยการวิทยาลัยพหุ (กรรมการสภาวิทยาลัยฯ)

1 กันยายน พ.ศ. 2520 ดร.อำนวยการ ทะพินค์แก เข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยพหุ สืบต่อจาก นายแพทย์พิพัฒน์ ครังรัฐพิทย์ และในปี พ.ศ. 2524 ทบวงมหาวิทยาลัย ได้อนุมัติให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งจาก "ผู้อำนวยการ" เป็น "อธิการ" วิทยาลัยพหุ

15 พฤษภาคม พ.ศ. 2527 คณะกรรมการมหาวิทยาลัยเอกชน มีมติอนุมัติในหลักการให้วิทยาลัยพหุ เปลี่ยนประเภท เป็นมหาวิทยาลัยพหุได้

17 กรกฎาคม พ.ศ. 2527 คณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้พิจารณาอนุมัติข้อกำหนดให้ วิทยาลัยพหุ เปลี่ยนประเภทเป็น "มหาวิทยาลัยพหุ" และออกใบอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2527

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยพหุ ประกอบด้วย 3 บริเวณ คือ

1. บริเวณแม่ควา ถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ เชียงใหม่-ลำปาง มีเนื้อที่ 315 ไร่ 55 ตารางวา เป็นที่ตั้งของ อาคารอำนวยการ อาคารหอสมุดกลาง อาคารกิจการนักศึกษา อาคารเรียนของคณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยพหุ และศูนย์บริการและพัฒนาชุมชน

2. บริเวณแก้วนวรัฐ ตั้งอยู่ตรงข้ามโรงพยาบาลแมคคอร์มิค มีเนื้อที่ 40 ไร่ 2 งาน 46 ตารางวา เป็นที่ตั้งของคณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค สาขาวิชาดุริยางศิลป์ หอจดหมายเหตุ และสถาบันคริสเตียนนิเทศสัมพันธ์

3. บริเวณธารแก้ว ถนนห้วยแก้ว มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ 57 ตารางวา เป็นที่ตั้งบ้านรับรองของมหาวิทยาลัยพหุ และศูนย์สาธิตการจัดการบริหารโรงแรม ของสาขาวิชาการจัดการบริหารการโรงแรมและการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยพายัพ มีดังนี้

1. เพื่ออบรมและให้การศึกษาชั้นอุดมศึกษาในแขนงต่าง ๆ แก่บุคคลทั่วไป
2. เพื่อเป็นการฝึกและ เตรียมชนชั้นผู้นำให้กับประเทศ
3. เพื่อเป็นแหล่งสร้างค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติอันดีงาม คือ สร้างและพัฒนา

บุคคลให้พร้อมซึ่งวุฒิภาวะ

4. เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าและส่งเสริมวิชาการ
5. เพื่อเป็นแหล่งบริการสังคม

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยพายัพ มี 6 คณะวิชา คือ

1. คณะมนุษยศาสตร์ มี 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาดุริยางค์ศิลป์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา
2. คณะสังคมศาสตร์ มี 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยา
3. คณะบริหารธุรกิจ มี 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการบริหารการ-
โรงแรมและการท่องเที่ยว
4. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรสาขาการพยาบาล และผดุงครรภ์
5. คณะวิทยาศาสตร์ มี 1 สาขาวิชา กับ 1 ภาควิชา ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน
6. คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี มี 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคริสเตียนมิชชันนารี สาขาวิชาศาสนศาสตร์

จำนวนอาจารย์ ปีการศึกษา 2527 มีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 199 คน โดยมีวุฒิการศึกษา ดังนี้ วุฒิปริญญาเอก 9 คน วุฒิปริญญาโท 75 คน (กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอก 7คน) และวุฒิปริญญาตรี 115 คน (กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท 17 คน)

นักศึกษาในปีการศึกษา 2527 มีนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาทั้งสิ้น 2,222 คน เป็นนักศึกษาชาย 625 คน และเป็นนักศึกษาหญิง 1,597 คน โดยมีอัตราเฉลี่ยอาจารย์ประจำคือนักศึกษา 1 : 11

มีเจ้าหน้าที่พนักงาน จำนวนทั้งสิ้น 153 คน เป็นชาย 65 คน และหญิง 88 คน (สมหมาย จันทรเรือง 2529 : 34-38)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เดิมชื่อว่า "วิทยาลัยไทยเทคนิค" เปลี่ยนชื่อเป็น "วิทยาลัยกรุงเทพ" เมื่อปี พ.ศ. 2508 และเปลี่ยนประเภทเป็น "มหาวิทยาลัยกรุงเทพ" เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2527 มีประวัติความเป็นมาโดยสรุปดังนี้

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เดิมชื่อ "วิทยาลัยไทยเทคนิค" ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2505 โดย ม.ล.ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน วางศิลาฤกษ์ ต่อมาเปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยกรุงเทพ" เมื่อปี พ.ศ. 2508 เหตุผลที่ก่อตั้งเพราะ คุณสุวัจน์ โอสถาปนาเคราะห์ เจ้าของบริษัทโอสถาปนาเด็กเซนต์ยูน ได้ตระหนักถึงปัญหาการศึกษา ของชาติ 2 ประการ คือ ประการแรกนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีที่เรียนต่อใน สถาบันอุดมศึกษา ทำให้บางคนหันไปศึกษาต่อต่างประเทศเสียเงินตราไปเป็นจำนวนมาก อีก ประการหนึ่งเห็นว่าควรมีนักธุรกิจที่ดีไว้บริหารกิจการของประเทศไทย เพื่อแก้ไขปัญหาดุลย์ ทางเศรษฐกิจ ประกอบกับระยะเวลานั้นมีนักการศึกษาที่จบจากต่างประเทศมีความคิดจะตั้ง วิทยาลัย เอกชนเหมือนในต่างประเทศ วิทยาลัยกรุงเทพจึงเกิดขึ้น โดยรวมแนวความคิดที่สอบ ภาควิชาปฏิบัติทางธุรกิจและการสอนภาคทฤษฎีในมหาวิทยาลัยของรัฐมาสร้างเป็นหลักสูตร

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เมื่อเริ่มตั้งเป็นวิทยาลัยนั้น ได้เปิดรับนักเรียนรุ่นแรก เมื่อเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2506 ด้วยการหานักบริหารการศึกษาที่มีความสามารถมาบริหารกิจการของ วิทยาลัย ระยะแรกมีปัญหาเพราะรัฐบาลยังไม่มียกย่องให้เอกชนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้ต้องอาศัยหลักสูตรพิเศษการสอนไปพลางก่อน เมื่อปัญหาทั้งหลายคลี่คลายลงจึงขอเปิดเป็น วิทยาลัย และเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับจนได้รับการเปลี่ยนประเภทเป็นมหาวิทยาลัย อยู่ภายใต้ การสนับสนุนของ "มูลนิธิมหาวิทยาลัยกรุงเทพ" มีวัตถุประสงค์สำคัญในการ เป็นสถาบันการศึกษา ของ เอกชนที่ดำเนินการสอนหลักสูตรปริญญา เพื่อช่วยพัฒนากำลังคนให้ถึงพร้อมด้วยวิชาการและ

ความรู้ในอันที่จะสร้างสรรค์ประเทศให้เจริญก้าวหน้าเช่น วารยประเทศทั้งหลาย

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 40/4 ถนนพระราม 4 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร มีที่ดินกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ไร่ 1 งาน 34 ตารางวา และที่ดินบริเวณรังสิต จำนวน 252 ไร่ 1 งาน 1 $\frac{1}{2}$ ตารางวา นอกจากนี้ยังมีที่ดินที่เช่าเพื่อใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัย จำนวน 12 ไร่ 1 งาน 52 ตารางวา

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีดังนี้

1. เป็นสถาบันการศึกษาวิชาชีพชั้นสูง เพื่อฝึกอบรมเยาวชนให้เตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพในภาคหน้าได้อย่างภาคภูมิใจ เชื้อมั่นตนเองและสามารถที่จะปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้

2. เป็นสถาบันการศึกษาแก่เยาวชนและมวลมนุษย ในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรู้อย่างกว้างขวางในวิทยาการต่าง ๆ ทั้งหลายที่ค้นพบใหม่ ๆ ในภายหน้า

3. เป็นสถาบันการค้นคว้าและวิจัยด้านวิทยาการ เพื่อก่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและมวลมนุษย

4. เป็นสถาบันที่จะปลูกฝังและถ่ายทอดวัฒนธรรมและความจริงแก่เยาวชนและมวลมนุษยให้รู้จักยกย่องคุณค่าของวัฒนธรรมในสังคม

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ และระดับปริญญาตรี 5 คณะวิชา คือ

1. คณะบัญชี
2. คณะบริหารธุรกิจ มี 5 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาการตลาด ภาควิชาการบริหารงานบุคคล ภาควิชาการเงิน ภาควิชาการจัดการและภาควิชาการเลขานุการ
3. คณะนิเทศศาสตร์ มี 3 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์และภาควิชาการโฆษณา

4. คณะมนุษยศาสตร์

5. คณะนิติศาสตร์ (เปิดสอนเฉพาะภาคค่ำ)

จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2527 มีจำนวน 7,345 คน คณาจารย์ประจำและพิเศษประมาณ 400 ท่าน (สมหมาย จันทรเรือง 2529: 38-40)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

เริ่มจากโรงเรียนราษฎร์ เมื่อปี พ.ศ. 2511 ต่อมายกฐานะเป็นสถาบันวิทยาลัย และเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2527 รับมอบใบอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2527 โดยมีประวัติดังนี้

มหาวิทยาลัยนี้เกิดขึ้นเพราะความต้องการของสังคมในการผลิตบุคคลที่มีความรู้และความชำนาญทางการค้าให้กับสังคมไทย โดยถือปณิธานของหอการค้าไทยในอดีตถึงปรัชญา "นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ" มี นพรัตน์ (แก้ว 9 ดวง) เป็นหลักจัดการศึกษาเน้นคุณธรรมและคุณวุฒิ ซึ่งหลักแก้ว 9 ดวง มีดังนี้

ดวงที่ 1 ภาษาดี เน้นภาษาอังกฤษธุรกิจ เพราะเป็นภาษากลางที่ใช้เป็นสากล โดยต้องมีความรู้ดีเช่นเดียวกับภาษาไทย

ดวงที่ 2 มีความรู้ดี หมายถึงความรู้ด้านธุรกิจต้องดีและกว้างขวาง

ดวงที่ 3 มีความสามารถในการใช้ความรู้ ให้เกิดประโยชน์ได้จริง

ดวงที่ 4 มีความคิดก้าวหน้า หรือมีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม

ดวงที่ 5 มีความขยันอดทน เอาใจใส่งาน

ดวงที่ 6 มีมารยาทอันดีงามและซื่อสัตย์

ดวงที่ 7 มีความรับผิดชอบในหน้าที่

ดวงที่ 8 รู้จักใช้โอกาสที่เหมาะสม

ดวงที่ 9 เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

หลักแก้ว 9 ประการ ได้ครอบคลุมภารกิจของอุดมศึกษาไว้อย่างครบถ้วน กล่าวคือ มุ่งให้เกิดความรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการค้นคว้าวิจัย และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติไปพร้อม ๆ กันด้วย

สำหรับพัฒนาการของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ตั้งแต่เริ่ม เป็นโรงเรียนจนถึงเป็น

มหาวิทยาลัย มีลำดับสำคัญดังนี้

1 พฤษภาคม 2511 ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตาม พ.ร.บ. โรงเรียนราษฎร์ เป็น "โรงเรียนธุรกิจบัณฑิตย์" เปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับอุดมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา หลักสูตร 3 ปี วันที่ 30 พฤษภาคม 2511 ยกฐานะเป็นสถาบัน

28 พฤษภาคม 2513 ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็น วิทยาลัยเอกชนตาม พ.ร.บ.วิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 เปิดสอนระดับอุดมศึกษาในคณะวิชา บริหารธุรกิจสาขาวิชาบริหารธุรกิจและพาณิชย์ สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร หลักสูตร 3 ปี

2 กุมภาพันธ์ 2514 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วิทยาลัยเอกชน เปิดสอนหลักสูตร 4 ปี เพื่อให้นักศึกษาได้รับปริญญาตรีได้ วิทยาลัยจึงได้ขออนุญาตเปิดสอนเป็น 2 คณะ คือ คณะวิชา บริหารธุรกิจ มีสาขาวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาการบัญชี คณะนิติศาสตร์ มีสาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

1 กรกฎาคม 2523 วิทยาลัยได้ขยายการบริหารการศึกษาไปยัง วิทยาการ 2 ประชาชน โดยให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ทุกสาขาวิชา ใช้เป็นสถานที่ศึกษาและได้รวมนักศึกษา ภาคปกติทุกชั้นปีมาศึกษาที่วิทยาการ 2 ในปีการศึกษา 2528

25 ตุลาคม 2527 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมอบใบอนุญาตและข้อกำหนด เพื่อเปลี่ยนแปลงประเภทวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เป็นมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

15 กรกฎาคม 2528 เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โดยเปิดสอนภาคค่ำ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่บุคคลที่ทำงานอยู่แล้ว และในโอกาสเดียวกันนี้ได้ยกฐานะ ภาควิชาอิสระภาษาอังกฤษ เป็นคณะมนุษยศาสตร์ เปิดสอนสาขาวิชา ภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

วิทยาการ 1 เลขที่ 73 ถนนพระราม 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
 วิทยาการ 2 เลขที่ 110/1-4 ถนนประชาชื่น ริมฝั่งคลองประปา แขวงเขม
 กรุงเทพมหานคร บริเวณเนื้อที่ 40 ไร่

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คือหลัก "นักธุรกิจ เป็นผู้สร้างชาติ" จึงผลิตบัณฑิตให้เป็นนักธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถออกไปรับใช้สังคมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างบัณฑิตมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมและหน้าที่การงานของตน

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมี 5 คณะวิชา คือ

1. คณะบริหารธุรกิจ มี 3 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาการบริหารงานบุคคล ภาควิชาการเงิน และภาควิชาการตลาด
2. คณะการบัญชี
3. คณะเศรษฐศาสตร์
4. คณะนิติศาสตร์
5. คณะมนุษยศาสตร์

นอกจากนี้ยังจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา และเปิดการสอนปริญญาโทสาขามบริหารธุรกิจ เมื่อปี พ.ศ. 2528

จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2527 รวมภาคปกติและภาคค่ำ ประมาณ 3,000 คน อาจารย์ประจำระดับปริญญาเอก 13 คน ระดับปริญญาโท 69 คน ระดับปริญญาตรี 69 คน อาจารย์พิเศษระดับปริญญาเอก 23 คน ระดับปริญญาโท 94 คน ระดับปริญญาตรี 25 คน รวมอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ มีจำนวน 294 คน (สมหมาย จันทรเรือง 2529: 40-43)

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ได้จัดตั้งเป็นสถาบันการศึกษาครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2483 และเปลี่ยนประเภทเป็นมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2527 โดยรับมอบใบอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2527 มีประวัติความเป็นมาดังนี้

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้ตั้งขึ้น เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2483 ณ สำนักงานของหอการค้าไทย ซึ่งในขณะนั้นตั้งอยู่ ณ ดิग्พาณิชย์พาร์ค ถนนศรีอยุธยา สนามเสือป่า ซึ่งในปัจจุบัน

เป็นที่ตั้งสำนักงานสหกรณ์พัฒนา จำกัด โดยใช้ชื่อว่า "วิทยาลัยการค้า" ในครั้งแรก
วิทยาลัยการค้ารับผู้เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 6 และมีหลักสูตรการศึกษา 6 เดือน และ 2 ปี มี
นักศึกษาประมาณ 300 คน

เมื่อเปิดสอนมาได้ 1 ปี ก็เกิดสงครามมหาเอเซียบูรพา เป็นเหตุให้วิทยาลัยการค้า
ต้องปิด เพราะรัฐบาลต้องการใช้สถานที่นั้น เป็นที่ตั้งสำนักงานประสานงานระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

วิทยาลัยการค้าปิดไปประมาณ 22 ปี แต่กรรมการของหอการค้าไทยทุกสมัยได้พยายาม
เป็นลำดับที่จะสร้างวิทยาลัยการค้าขึ้นใหม่ จนในปี พ.ศ. 2506 คณะกรรมการหอการค้าไทย
ซึ่งมี นายบรรเจ็ด ชลวิจารณ์ เป็นประธาน และนายวิรัช ฬิงสุนทร เป็นประธานอนุกรรมการ
ก็ประสบผลสำเร็จในการเปิดวิทยาลัยใหม่ โดยใช้ชื่อว่า "วิทยาลัยการพาณิชย์" ตั้ง ณ ที่ทำการ
ของหอการค้าไทย เลขที่ 150 ถนนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2507 หอการค้าไทยได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้าไทย
และคณะกรรมการหอการค้าไทยในปีนั้นได้แต่งตั้งให้ นายไสว สุทธิพิทักษ์ กรรมการหอการค้าไทย
เป็นประธานอนุกรรมการวิทยาลัยการพาณิชย์ แทน นายวิรัช ฬิงสุนทร ซึ่งพ้นตำแหน่งไปตาม
วาระ เพราะผลของการเลือกตั้ง ตามข้อบังคับของหอการค้าไทย

ครั้งถึง เดือนมีนาคม 2508 อันเป็นการออกตามวาระของคณะกรรมการหอการค้าไทย
นายสุรียน ไรวา ได้รับเลือกเป็นประธานหอการค้าไทย สืบต่อจากคณะกรรมการชุดก่อน โดยที่
ได้ตระหนักในความสำคัญของวิทยาลัยการพาณิชย์ ประธานหอการค้าไทยจึงเข้ารับตำแหน่ง
ประธานกรรมการบริหารวิทยาลัยการพาณิชย์เสียเอง กิจการต่าง ๆ ได้รุดหน้าไป เป็นอันมาก

หลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยการพาณิชย์ ได้กำหนดการศึกษาที่จะต้องเรียนเต็มตาม
หลักสูตรรวม 8 ภาคการศึกษา แบ่งการศึกษาออกเป็นปีการศึกษาละ 2 ภาค ๆ ละ 16 สัปดาห์
หลักสูตรการศึกษา 4 ปีนี้ได้กำหนดไว้ในระดับเดียวกับหลักสูตรชั้นปริญญาตรีในประเทศไทย และ
ในสหรัฐอเมริกา ในสาขาพาณิชย์ศาสตร์ การศึกษาของวิทยาลัยการพาณิชย์ ได้แยกออกเป็น 4
แผนกวิชา คือ

1. แผนกวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาบริหารทั่วไป
สาขาวิชาการค้าระหว่างประเทศ และสาขาวิชาเลขานุการ

2. แผนวิชาการเงินและการธนาคาร
3. แผนวิชาการบัญชี
4. แผนวิชาการตลาดและการขนส่ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 ได้เปลี่ยนชื่อจาก "วิทยาลัยการพาณิชย์" เป็น "วิทยาลัยการค้า" ตามเดิม ในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยการค้าได้ย้ายมาอยู่ ณ ที่แห่งใหม่บริเวณ หลังวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (รปอ.) เลขที่ 126/1 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขต ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

วันที่ 2 ตุลาคม 2527 ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติในหลักการให้ยกฐานะวิทยาลัยการค้า เป็นมหาวิทยาลัย โดยใช้ชื่อว่า "มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย" และได้รับมอบใบอนุญาตการ เปลี่ยนประเภทสถาบันอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2527

ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ตั้งอยู่เลขที่ 126/1 ติดกับวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย จำนวน เนื้อที่ 19 ไร่ 2 งาน 52 ตารางวา

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มีดังนี้

1. จัดการศึกษาในชั้นปริญญาบัณฑิตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนา การศึกษาโดยส่วนรวมของชาติ โดยคำนึงถึงความพร้อม เอกลักษณะ ศักยภาพของมหาวิทยาลัย ตลอดจนความต้องการกำลังคนของสังคม
2. มุ่งให้มหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติการหลักให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งมาตรฐานการ ผลิตบัณฑิต การค้นคว้าวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ของชาติ
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ และให้ ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในระดับนักบริหาร ตลอดจนมีคุณธรรมที่มีใช้มุ่งแต่ผลประโยชน์ ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง
4. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้ความคิดในการวิเคราะห์และประยุกต์วิชาการให้ สอดคล้องกับสภาวะความเป็นจริงและปัญหาทางธุรกิจ ตลอดจนปัญหาสังคมชาติ เป็นส่วนรวม

5. ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหาร และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มี 5 คณะวิชา ดังนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ มี 8 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการบริหารการเงิน สาขาวิชาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ สาขาวิชาการบริหารการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป สาขาวิชาการบริหารงานอุตสาหกรรม และสาขาวิชาการดำเนินงานโรงแรม

2. คณะบัญชี มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาบัญชีต้นทุน และสาขาวิชาการสอบบัญชี

3. คณะเศรษฐศาสตร์ มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการเงินการธนาคาร สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และสาขาวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์

4. คณะมนุษยศาสตร์ มี 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาวรรณคดีอังกฤษ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

5. คณะวิทยาศาสตร์ มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาสถิติ-ประยุกต์ และสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2527 มีนักศึกษารวม 6,506 คน เป็นนักศึกษาภาคปกติ 5,699 คน และนักศึกษาภาคค่ำ 807 คน ในปีการศึกษา 2528 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยจะรับนักศึกษาภาคปกติ 1,950 คน นักศึกษาภาคค่ำ 500 คน รวม 2,450 คน บุคลากรมีอาจารย์ประจำ 208 คน อาจารย์พิเศษทุกภาคการศึกษา 215 คน และเจ้าหน้าที่ 181 คน (สมหมาย จันทรเรือง 2529: 43-46)

มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม

มหาวิทยาลัยเทคนิคสยามได้ถือกำเนิดอย่างเป็นทางการขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2516 โดยมีอาจารย์ ดร.ณรงค์ มงคลวนิช เป็นผู้ก่อตั้งใช้ชื่อเดิมว่า "วิทยาลัยเทคนิคสยาม" มีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการระบอบชาติในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นทางด้านวิชาการ ทักษะและจริยธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ประชาประจำ

สถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้ คือ ปญญา นรานัน รตนัน ซึ่งมีความหมายว่า ปัญญาเป็นรัตนของนรชน

นับแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน ผู้บริหารและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้ได้พยายามพัฒนาการดำเนินงานในทุกรูปแบบสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้ให้มีคุณภาพมีเกียรติ และศักดิ์ศรี อยู่ในกลุ่มของสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพชั้นนำของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสนองเจตนารมณ์และเป็นบุญานุสรณ์แด่ท่านผู้ก่อตั้งสถาบันด้วย เหตุนี้จึงทำให้สถาบันได้รับความนิยมและเชื่อถือจากประชาชนเพิ่มขึ้นตลอดมาและทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุญาตให้เปลี่ยนสถานภาพจาก "วิทยาลัยเทคนิคสยาม" เป็น มหาวิทยาลัย-เทคนิคสยาม" เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2529

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย เทคนิคสยาม

เลขที่ 235 ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม มี 4 คณะวิชา คือ

1. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มี 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
2. คณะนิติศาสตร์
3. คณะศิลปศาสตร์ มี 1 สาขาวิชา คือ สาขาการสื่อสารธุรกิจ
4. คณะบริหารธุรกิจ มี 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการเงินและธนาคาร และสาขาวิชาการเลขานุการ และสำหรับในระดับบัณฑิตวิทยาลัยเปิดสอน 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ส่วนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเปิดสอน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ

จำนวนอาจารย์มีการศึกษา 2526 มีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 123 คน อาจารย์พิเศษประมาณ 50 คน (มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม 2530 : 2 - 6)

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาที่ไดรรวบรวมมานี้ เป็นงานวิจัยที่มีความ เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

อัจฉรา วิวัฒนานนท์ (2510: 153) ก็ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการปกครองและกิจกรรมนิสิต โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ 100 คน และนิสิตจากคณะต่าง ๆ 7 คณะ จำนวน 700 คน คอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองและกิจกรรมนิสิต ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มอาจารย์และกลุ่มนิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มนิสิตทั้งชายและหญิง มีความเห็นว่า นิสิตควรปกครองกันเองได้ แต่กลุ่มอาจารย์ไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าว

อนันต์ ภูววรรณ (2518: ง) ได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมนิสิตในวิทยาลัยวิชาการศึกษา 4 แห่ง จำนวน 365 คน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นได้รับผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์พอสมควร สำหรับเรื่องการค้าเงินงานในการจัดกิจกรรมนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากมีอุปสรรคทางการเงินเป็นสำคัญ แต่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิธีดำเนินงานในการจัดกิจกรรมนั้น อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ได้แล้ว

สายันท์ บูรณไทย (2521: 92) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อองค์การนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2518 ผู้บริหาร ร้อยละ 25 อาจารย์ ร้อยละ 10 นักศึกษาร้อยละ 10 พบว่าทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิคพายัพ และวิทยาลัย-พลศึกษาเชียงใหม่ ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนวิทยาลัยอาชีวอื่น ๆ เช่น วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและวิทยาลัยพายัพแตกต่างกัน สำหรับทัศนคติต่อบทบาทขององค์การนักศึกษาโดยทั่วไปทั้ง 3 กลุ่ม มีทัศนคติต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์การทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับองค์การนักศึกษาควรลดกิจกรรมภายนอกให้น้อยลงและให้ความสำคัญกับกิจกรรมภายในให้มากขึ้น ควรที่ทบวงมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสัมมนาผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทขององค์การนักศึกษาและการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาด้วย ส่วนเรื่องเงินควรให้องค์การนักศึกษากำหนดระเบียบการใช้จ่ายเงินให้รัดกุมขึ้น

สำหรับสถานที่หรือสำนักงานองค์การนักศึกษา ควรที่ผู้บริหารจะได้พิจารณาปรับปรุงให้มีสภาพที่ดีขึ้น พอที่จะเป็นศูนย์การจัดกิจกรรมนักศึกษาได้

ประดับ นิลหงงา (2522: 126-129) ได้สำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง จำนวน 6 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง 903 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า และสำรวจเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา 7 ด้าน คือ คณะกรรมการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา สถานที่อุปกรณ์และระเบียบ กฎเกณฑ์ การเงิน วัตถุประสงค์ กิจกรรมที่จัดและการประเมินผลกิจกรรม พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาไม่แตกต่างกัน มีความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละสถาบันแตกต่างกัน และยังพบว่า ชั้น ปี และ เพศ ของนักศึกษามีได้ทำให้ความเห็นของนักศึกษาแตกต่างกัน สำหรับปัญหาหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับกิจกรรมในแต่ละสถาบันนั้นมีส่วนที่อาจารย์และนักศึกษาแต่ละสถาบันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สามารถมองเห็นปัญหาในสิ่งต่าง ๆ คือ

1. สถาบันรับโครงการกิจกรรมต่าง ๆ โดยที่อาจารย์และนักศึกษาไม่เข้าใจหน้าที่อย่างแท้จริง
2. สถาบันไม่แน่ใจในวิถีทางประชาธิปไตยขาดความ เชื่อในความสามารถของนักศึกษาในการวางแผนการ ตัดสินใจและความรับผิดชอบ
3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาในขอบ เขตจำกัดมาก เพราะมีระเบียบกฎเกณฑ์ไม่เปิดโอกาสทั่วไป
4. กิจกรรมต่าง ๆ เป็น เรื่องการแข่งขันมากเกินไป
5. กิจกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร
6. ขาดการประเมินผลในแง่ความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายพื้นฐาน
7. สถาบันฝึกหัดครูไม่มีการเตรียมอาจารย์ใหม่ในการจะไปรับผิดชอบกิจกรรมนักศึกษา
8. อาจารย์ที่รับผิดชอบ ไม่ได้รับความสนใจในการพิจารณาชั่วโมงการทำงาน

สามารถ คงสะอาด (2523: จ-ฉ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคใต้ 5 แห่ง จำนวน 638 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูเดียวกัน เกี่ยวกับการบรรจุ วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม การดำเนินงาน ความต้องการและปัญหา ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูทั้ง 5 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบทั้งในด้าน การบรรจุวัตถุประสงค์ การดำเนินงานความต้องการและปัญหา ไม่แตกต่างกันในทุกเรื่อง

3. ความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครูทั้ง 5 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบทั้งในด้าน การบรรจุวัตถุประสงค์ การดำเนินงานความต้องการและปัญหาไม่แตกต่างกันในทุก ๆ เรื่อง

4. ความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์ มีความเห็นตรงกันว่า กิจกรรมควรเน้น นักทางด้านพัฒนาสังคม เป็นอันดับหนึ่ง และทางส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นอันดับสอง ส่วนอันดับ สามและสี่มีความเห็นสลับกัน คือ อาจารย์เห็นว่า ด้านวิชาการควรมาก่อนกีฬา แต่นักศึกษาเห็นว่า กีฬาควร เป็นอันดับก่อนวิชาการ

ชูชีพ พุทธรประเสริฐ (2524) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับ นักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 แห่ง จำนวน 670 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้าน จาก 4 ด้านคือ ด้านลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาที่จัดอยู่ในวิทยาลัยและด้านปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรม นักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาใน วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในแต่ละ วิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน ส่วนการลำดับความสำคัญของปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรม นักศึกษา อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความ เห็นว่าปัญหาอันดับที่ 1-3 ได้แก่ ปัญหา นักศึกษาไม่ เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ไม่ เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และการประเมิน ผลกิจกรรมไม่ เหมาะสมและไม่มีการนำเอาผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา

รัชณี คำแสน (2524) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ 6 แห่ง จำนวน 737 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกัน เพียง 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะกิจกรรมนักศึกษาที่จัดใน วิทยาลัยและด้านปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ความคิดเห็นของอาจารย์และ นักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือไม่

แตกต่างกัน ความคิดเห็นของนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน และการลำดับความสำคัญของปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาอันดับที่ 1-3 คือ นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาและการประเมินผลกิจกรรมไม่เหมาะสมและไม่มีการนำเอาผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา

ชื่นอารมภ์ ภาระหฤติ (2525) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 แห่ง จำนวน 620 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาที่จัดอยู่ในวิทยาลัย ความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน ใน 2 ด้าน คือ ด้านลักษณะของกิจกรรมที่จัดอยู่ในวิทยาลัยครูกับด้านการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน เพียงด้านเดียว คือ ลักษณะของกิจกรรมที่จัดอยู่ในวิทยาลัย และความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน ส่วนการลำดับความสำคัญของปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าปัญหาอันดับที่ 1-3 ได้แก่ ปัญหานักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาและการประเมินผลกิจกรรมไม่เหมาะสมและไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา

ยุวดี ลักษณะพิสุทธิ์ (2525: ก) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อกิจกรรมนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 14 คณะ ๆ ละ 10 คน จำนวน 140 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนิสิตคือ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพนิสิต ช่วยส่งเสริมความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ช่วยพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ บำเพ็ญประโยชน์ส่งเสริมการเรียนในสาขาวิชาของนิสิต ช่วยให้รู้จักรับผิดชอบและสามารถทำงานร่วมกันได้ดีและช่วยสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์

2. ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรม

2.1 กิจกรรมองค์การบริหารสโมสรนิสิต ช่วยส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุด ช่วยฝึกการเป็นผู้นำได้เป็นอย่างดี ช่วยให้มีความคิดเห็น เป็นผู้ใหญ่ช่วยให้สนใจในเมืองมากขึ้น

2.2 กิจกรรมของชมรมในฝ่ายกีฬา ส่งเสริมให้มีบุคลิกภาพที่ดี ช่วยฝึกให้เป็นผู้มีมารยาท นิสิตสนับสนุนและชอบมากที่สุดและมหาวิทยาลัยควรจะสนับสนุนที่สุด

2.3 กิจกรรมของชมรมในฝ่ายวิชาการ ส่งเสริมให้พัฒนาความรู้และความคิดมากที่สุดและช่วยให้การเรียนดีขึ้น

2.4 กิจกรรมของชมรมในฝ่ายศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมให้มีคุณธรรมช่วยให้ทราวมซึ่งในความเป็นคนไทย วัฒนธรรม และศิลปมากที่สุด

2.5 กิจกรรมของชมรมในฝ่ายพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ เป็นประโยชน์มากที่สุด พัฒนาความรู้จักรับผิดชอบต่อสังคม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2525: 53-60) ได้ศึกษากิจกรรมนักเรียน นิสิต นักศึกษาในประเทศไทยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาในส่วนที่จัดส่วนใหญ่คือ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ รองลงมาคือกิจกรรมส่งเสริมวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อวิชาชีพ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมตามความเห็นของนักศึกษาได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ขาดอุปกรณ์ ขาดการสนับสนุนและขาดความร่วมมือจากผู้บริหารและสมาชิก สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า ปัญหาการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมคือ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ กฎระเบียบและสถาบันไม่เอื้ออำนวยให้จัดกิจกรรมและการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้าน กิจกรรมนักศึกษา

แถมชัย ชัยเพชร (2527) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา 10 แห่ง จำนวน 609 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ กิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษานั้น ปัญหาด้านการบรรจุวัตถุประสงค์ได้แก่การส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง การปลูกฝังคุณธรรมแก่นักศึกษาการ เสริมสร้างบุคลิกภาพในการเป็นครู การส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มในการทำงานและอื่น ๆ ปัญหาด้านการเงิน

ได้แก่ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ วิทยาลัยพลศึกษาไม่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล เพื่อใช้เกี่ยวกับกิจกรรมของนักศึกษาโดยเฉพาะ และไม่มีการตรวจสอบและรายงานผลการใช้เงินกิจกรรมนักศึกษาให้คณาจารย์และนักศึกษารวมผลเป็นระยะ ปัญหาด้านการจัดดำเนินการกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพลศึกษาไม่สนับสนุนในการจัดตั้งคณาจารย์หรือสภาของนักศึกษาและขาดการแนะนำประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาแก่อาจารย์และนักศึกษา ปัญหาด้านการประเมินผล ได้แก่ ไม่มีการประเมินผลการทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการนักศึกษา การประเมินผลกิจกรรมนักศึกษาไม่ได้ทำอย่างค่องเนื่อง และไม่มีการเก็บรวบรวมระเบียบ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินผลไว้เพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นกับปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ ด้านคณะกรรมการนักศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสถานที่และอุปกรณ์ ด้านการเงิน ด้านการจัดดำเนินการกิจกรรมนักศึกษาและด้านการประเมินผล

ธีรพงศ์ ประสงค์ลาภ (2528) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จากคณะวิชา 5 คณะวิชา จำนวน 404 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ จัดและบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและจุดประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ กิจกรรมที่จัดมากในวิทยาลัย ได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬาและกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

2. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน 1 ด้าน จาก 3 ด้าน คือ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ในกิจกรรมที่จัด ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามากกว่าที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา ในด้านลักษณะกิจกรรมที่จัดและด้านปัญหาการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การลำดับความสำคัญของปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่างบประมาณสำหรับจัดกิจกรรม

เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัย ส่วนปัญหาที่สำคัญรองลงมาคือเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาและอุปกรณ์และสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมนักศึกษาตามลำดับ

ฟิน เลย์ (Thomas M. Finley) (1958: 1268-1269) ศึกษาขอบเขตและประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยในรัฐเพนซิลวาเนีย โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารและนักศึกษา 21 สถาบันสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาและสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหารและนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาและการบริหารงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในสภาพที่น่าพอใจ

คาลิชและ เบิร์ตส์ (S.A. KALISH AND G.T. BERTS 1966: 292-293) ได้สำรวจทัศนคติของนักศึกษาต่อกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฮาวาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1 จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า พบว่าการมีความรู้ความสนใจในกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำ และการมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนักศึกษา

ฮาร์โรลด์ (Harrold 1967: 2782-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ควบคุมการจัดกิจกรรม เป็นหลักสูตรของนักศึกษา จึงเป็นการศึกษาเพื่อเกณฑ์ในการควบคุมกิจกรรมนักศึกษา พอสรุป เป็นแนวคิดได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ต้องพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านของนักศึกษา
2. การควบคุมสิ่งใด ต้องส่งเสริมวัตถุประสงค์ของสิ่งนั้น
3. นโยบายการควบคุมและตัดสินใจขึ้นอยู่กับ เหตุผลด้านศีลธรรมและภูมิหลังทางการศึกษา
4. ควรกำหนดขอบเขตในการควบคุมกิจกรรมไว้อย่างกว้าง ๆ ยืดหยุ่นได้
5. ในด้านการควบคุมถือว่านักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัยด้วย
6. ควรอธิบายหลักเกณฑ์ในการควบคุมกิจกรรมของนักศึกษา
7. เกณฑ์การควบคุมกิจกรรมนักศึกษาควรมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น

เชปเลอร์ (Monte Purvis Shepler 1971: 3303-A) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงของนิสิตใหม่ในมหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตใหม่คณะศิลปศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 200 คน ใช้แบบวัดบุคลิกภาพออมนิบัส (Omnibus Personality Inventory) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรทำแบบวัดบุคลิกภาพ 2 ครั้ง ในคอนปรุณนิเทศครั้งหนึ่ง และสิ้นเทอมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ทางด้านกิจกรรมนักศึกษาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนิสิตใหม่มากกว่าประสบการณ์ด้านการเรียน

โดแนลด์ (Elmer Donald 1974: 1882-A) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิต อาจารย์และสมาชิกสภาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของวิทยาลัยชุมชนในรัฐเวอร์จิเนีย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิต อาจารย์และสมาชิกสภาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิต 5 ประเภท คือ การปกครองนิสิต กิจกรรมสภานิสิต กิจกรรมการพิมพ์ กิจกรรมความสนใจพิเศษ และการบริการสังคม กลุ่มตัวอย่างมาจากวิทยาลัยชุมชน 5 แห่ง เป็นนิสิตร้อยละ 10 อาจารย์ร้อยละ 25 และสมาชิกสภาวิทยาลัยทั้งหมด พบว่า คณะกรรมการที่เข้ามาเป็นผู้ปกครองนิสิตควรมาจากการเลือกตั้ง สภานิสิตควรมีรูปแบบการจัดเหมือนทั้งหมด กิจกรรมการพิมพ์ควรเป็นการออกหนังสือและวารสาร กิจกรรมความสนใจพิเศษจัดแตกต่างกันมากในแต่ละวิทยาลัย ส่วนกิจกรรมบริการสังคมทุกวิทยาลัยทำไม่ได้ตามความมุ่งหวังที่ตั้งไว้ สำหรับข้อเสนอแนะของผู้วิจัย คือ คณะกรรมการปกครองนิสิตควรรู้และเข้าใจบทบาทของตนมากกว่านี้ ทางวิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้มาก โครงการของสภานิสิตควรได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดองค์การ และกิจกรรมทุกประเภทควรเป็นไปตามความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ ส่วนกิจกรรมประเภทบริการสังคมควรมีการอบรมและให้ความรู้แก่นิสิต โดยเฉพาะ

พอล (Pavl E. 1980: 4372-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีส่วนสนับสนุนการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสาขาอาชีพในวิทยาลัยชุมชนรัฐอิลลินอยส์ โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 214 ชุดไปยังวิทยาลัย 9 แห่ง ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างและได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 95 คน ผลการศึกษาพบว่า การที่นักศึกษาไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะทำงานนอกวิทยาลัย ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะกิจกรรมบางอย่างไม่น่าสนใจ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะมีความเชื่อว่านายจ้างย่อมให้ความสำคัญต่อกิจกรรมเช่น นั้นน้อยกว่า

การจ้างและความคิดเห็นของนักศึกษาทั่วไปต่อกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยดังกล่าวแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะไว้บางประการ เช่น การจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรกำหนดปฏิทินการจัดไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานของนักศึกษา ควรได้รับการศึกษา และเตรียมการไว้ให้พร้อม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย